

Lillesand kommune
postmottak@lillesand.kommune.no

Kristiansand, 31.03.2023

Dette brevet sendes på vegne av Birdlife Vest-Agder, DNT Sør, Naturvernforbundet i Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Vest-Agder, Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen.

Saksnr. 23/400 Kommuneplanens arealdel 2023-2035, Lillesand kommune

Høringsuttalelse fra Forum for natur og friluftsliv Agder

To store kriser preger verden i dag – klimakrisen og naturkrisen. Den største trusselen er arealendringer. Inngrepene gjøres stykkevis og delt, og medfører et både naturmangfoldet og friluftslivet forringes. For å stanse tapet av naturmangfold, samt bremse den globale oppvarmingen, må arealforbruket stoppes. Ivaretagelse av naturen er grunnlaget for et bærekraftig samfunn.

Sammendrag

Forum for natur og friluftsliv Agder (FNF Agder) har følgende innspill til forslaget til kommuneplanens arealdel:

- Lillesand kommune må føre en restriktiv arealpolitikk for å bidra til at Norge når sine mål om 30 prosent vern/bevaring og 30 prosent restaurering av ødelagt natur innen 2030
- En restriktiv arealpolitikk vil også bidra til at kommunen når sine klimamål
- Organisasjonene i FNF Agder kan bidra med sin kompetanse i en fremtidig plan for sammenhengende kyststi
- Vi foreslår at Lillesand kommune så raskt som mulig får oversikt og en verdisetting av naturmangfold på plass slik at de er godt rustet før neste rullering av arealplanen.
- Vi støtter at kommunen har økt sin samlede beholdning av LNF-areal.

- Kommunen bør ta en ny gjennomgang av flere mindre innspill i strandsonen som er tatt med i planen, for å se om det er svært tungtveiende grunner for å tillate en slik arealendring
- Vi støtter bruk av hensynssoner for fredningsområde for hummer, hekkeområder for sårbare sjøfugl og et økt fokus på gyteområder for sjøørret
- Vi ber Lillesand kommune ta område B162 Lundemoen ut av arealplanen
- Vi ber Lillesand kommune ta område N01 Sørlandsparken øst/Hissingdalen ut av arealplanen
- Vi støtter ikke utvidelse av arealet til akvakultur på områdene AK4 Auenes og AK5 Risholmen
- Vi ønsker at det tas inn en ny bestemmelse som et punkt c) i §4-5 nr.3:
 - o Eksisterende akvakulturlokalteter som gjelder for skjell og skalldyr kan ikke tas i bruk til andre arter.

Planbeskrivelse

Generelt

Planbeskrivelsen er generelt svært godt utarbeidet, hvor både naturkrise, klimakrise og det ansvaret kommunen har for å ivareta naturmangfold gjennom arealplanleggingen blir belyst. Arealendringer er den største trusselen for naturmangfold. Norge har nå skrevet under på en naturavtale som blant annet sier at vi skal verne og bevare 30 prosent av hav- og landområder innen 2030. I tillegg skal vi restaurere 30 prosent ødelagt natur innen 2030. Lillesand må ta sin del av ansvaret for å få dette til. I første omgang kan dette gjøres gjennom en restriktiv arealpolitikk.

Kommunepolitikere har ansvar for å finne de beste løsningene for fellesskapet og som skal gjøre Lillesand til en god kommune å leve i – også for de som kommer etter oss. Naturkrisen må tas på alvor, også i Lillesand. Uten å ta vare på naturen, så løser vi ikke klimakrisen. Arealendringer fører til betydelige klimagassutslipp, samtidig som det naturlige opptaket av klimagasser reduseres. En robust natur med et mangfold av arter må til for at også fremtidens borgere skal få et godt liv. Derfor må kommunen føre en restriktiv arealpolitikk, og vi er glade for at planforslaget legger opp til å tilbakeføre mer areal fra utbyggingsformål til LNF eller grønnstruktur.

Vi er glade for at kommunen ikke tillater ny nedbygging av dyrka mark, og at man ønsker å ta vare på turområder og den delen av strandsonen som fremdeles er tilgjengelig. Det er et mål om å utvikle en sammenhengende kyststi gjennom hele kommunen. Dette må ikke gå på bekostning av sårbare naturmiljøer, og stien bør være av varierende tilretteleggingsgrad. Vi vil gjerne bidra med vår kompetanse i en plan for sammenhengende kyststi.

5.2. Areal- og klimaregnskap

Det er svært positivt at planforslaget legger opp til en større tilbakeføring av utbyggingsområder til LNF/grønnstruktur. Dette viser at kommunen tar ansvar for egne planstrategier, og at de har et ønske om en mer bærekraftig arealpolitikk. Likevel - kommunen har ikke kartlagt sine naturområder og har ikke utarbeidet en naturmangfoldsplan. Om det som tilbakeføres har en tilsvarende verdi som de LNF-områdene som foreslås til utbyggingsformål, vites ikke. Vi foreslår at Lillesand kommune så raskt som mulig får oversikt og en verdisetting på plass slik at de er godt rustet før neste rullering av arealplanen.

Arealinnspill

Generelt

Det kom inn 149 arealinnspill i forbindelse med høringen av planprogrammet. Planforslaget har tatt inn 43 nye utbyggingsområder, mens 10 eksisterende utbyggingsområder foreslås tatt ut og 47 endres. I sum vil det være 1471 dekar mindre areal avsatt til utbyggingsformål enn i gjeldende arealplan. Dette blir tilbakeført til arealformål LNF hvorav 275 dekar er satt av til LNF med spredt boligbebyggelse. Det er imidlertid en økning i næringsareal på 1265 dekar.

Vi er glade for at Lillesand kommune har tatt en gjennomgang av ubebygde fremtidige byggeområder i gjeldende arealplan, og at man har tatt ut eller endret flere som ikke lenger er i tråd med arealstrategien til Lillesand kommune. Vi støtter at kommunen har økt sin samlede beholdning av LNF-areal.

Flere mindre arealinnspill er tatt inn i arealplanen til tross for at det vil være i strid med kommunens egen planstrategi. Dette gjelder spesielt områder som avsettes til LNF med spredt boligbebyggelse eller småbåtanlegg. Ved å tillate en rekke slike arealinnspill undergraver kommunen sin egen planstrategi, og kommunen bør ta en ny gjennomgang av disse innspillene for å se om det er svært tungtveiende grunner for å tillate arealendring.

Det er lagt inn nye hensynssoner for fredningsområde for hummer, hekkeområder for sårbare sjøfugl og et økt fokus på gyteområder for sjøørret. Vi støtter bruk av slike hensynssoner.

Kommentarer til arealinnspill i planforslaget

B162 Lundemoen (boligbebyggelse)

Konsekvensutredningen for dette området peker på at utbygging her vil være i strid med landbruks-, friluftslivs-, og muligens også naturverninteresser. Det vil også kreve store terrenginngrep i et større sammenhengende grøntområde. Det er anbefalt ikke å innarbeide innspillet, og derfor ber vi Lillesand kommune ta området ut av arealplanen.

NO1 Sørlandsparken øst/Hissingdalen (næringsbebyggelse)

Konsekvensutredningen for dette området peker på at utbygging i Hissingdalen vil gi store landskapsmessige konsekvenser da det er et kupert område med store høydeforskjeller. Det er anbefalt ikke å innarbeide innspillet om Hissingdalen. Vi ønsker å legge til at skogsområdet er en del av et sammenhengende viltområde fra Kvåse mot skogsområdene i Tveit. Her hekker havørn, flere musvåk, ugler, og det er en viktig biotop for spetter med mye gammelskog. Det går også turstier i området, blant annet opp på Merra og mellom Merra og Anfinnsåsen. Området ligger nær Toreheia naturreservat.

Lillesand kommune har lagt inn mer næringsareal ved Kjerlingland/Brønningsmyr og ved Høvågveien, og vi ser derfor ikke behovet for mer næringsbebyggelse ved Sørlandsparken. Derfor ber vi Lillesand kommune ta området ut av arealplanen.

AK4 Auenes og AK5 Risholmen

FNF Agder støtter ikke utvidelse av arealet til akvakultur, selv om det allerede er et anlegg i bruk her i dag. En utvidelse vil kunne føre til enda større negative konsekvenser for naturmangfoldet enn det anleggene gjør i dag. Akvakultur beslaglegger areal brukt til rekreasjon og friluftsliv, turisme og fiskeri. Lakseoppdrett i åpne merder slipper ut både næringsalter og miljøgifter, fører til økt

lakselusproblematikk, opplever rømming fra tid til annen, har dårlig dyrevelferd, og fører derfor til store økologiske utfordringer. Dette vil igjen føre til negative konsekvenser for friluftsliv, fiskeri og turisme.

Flere viktige arter som kysttorsk, hummer, reker, ærfugl og sukkertare har store utfordringer, og en økt aktivitet av akvakultur i våre områder kan føre til ytterligere tilbakegang. Konsekvensutredningen peker også på flere negative konsekvenser av en utvidelse av arealet. Det ligger midt i et større område registrert som lokalt viktig gytefelt for torsk. Større oppdrettsintensitet vil kunne øke smittepress fra lakselus, føre til at miljømål for vannforekomsten ikke nås, kan være en risiko for ålegrasenger i nærområdet og føre til ytterligere forurenset sjøbunn. Begge områdene ligger i tillegg svært nær Hellhøyholmen naturreservat, og økt aktivitet i området kan påvirke sjøfuglenes hekkeaktivitet negativt.

Lillesand er også en av kommunene som frontes i Sjørret Sørlandet. Lakselus er pekt på som en hovedårsak for at bestandene av sjørret har gått ned i områder med mye lakseoppdrett. Vi mener at kommunen ikke kan åpne for intensivering av akvakultur for laksefisk dersom de ønsker å satse videre på sjørreten. Det at sjørreten over mange år har hatt sterk tilbakegang andre steder i Norge, men ikke på Sørlandet, skyldes i stor grad liten påvirkning av lakselus og stor innsats fra frivilligheten som restaurerer og tilrettelegger de viktige gytebekkene. Isefjærvassdraget har i denne arealplanen fått hensynssone Sjørret/anadrome vassdrag, og her skal det ikke gjøres tiltak som forringer verdien som habitat for sjørret/anadrome arter. Det å legge opp til økt aktivitet for akvakultur i kystområdet utenfor dette vassdraget vil være svært negativt da dette er leveområdet til sjørreten som gyter i Isefjærvassdraget. Det at vi har sjørret er en kjemperessurs som kommunene på Sørlandet bør hegne om, da dette fører til stor verdiskapning i regionen.

Bestemmelser

§4-5 nr.3 Akvakultur

Vi ønsker at det tas inn en ny bestemmelse som punkt c):

- Eksisterende akvakulturlokalteter som gjelder for skjell og skalldyr kan ikke tas i bruk til andre arter.

Begrunnelsen for dette er den samme som for at vi ønsker at kommunen tar ut utvidelsen av akvakulturlokaltene AK4 og AK5.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Agder

Camilla Moseid
Koordinator
FNF Agder

Kopi: Agder fylkeskommune og Statsforvalteren i Agder